

**Statut Etické komise pro výzkum při Centru vědy a výzkumu
Fakulty podnikohospodářské
Vysoké školy ekonomické v Praze**

Preamble

Účelem Etické komise pro výzkum je přispět k ochraně důstojnosti, práv a bezpečnosti všem skutečným nebo potenciálním účastníkům výzkumu. Skrze cíle výzkumu by nikdy nemělo být dovoleno ohrožovat fyzické či psychické zdraví účastníků výzkumu. Etická komise pro výzkum by měla zohledňovat otázku spravedlnosti, která může být například povahou experimentální manipulace diskutabilní. Otázka spravedlnosti vyžaduje, aby byly výhody a zátěž výzkumu rozděleny spravedlivě mezi všemi skupinami a třídami společnosti, s přihlédnutím k věku, pohlaví, ekonomickému postavení, kultuře a etnických aspektů. Principy beneficence, non-maleficence by měly sloužit jako kotva pro morální povinnost maximalizovat potenciální přínos a minimalizovat možné poškození účastníků výzkumů. Tyto principy mají další důsledky, zejména, zda navrhovaný výzkumný projekt splňuje akceptovaná kritéria vědecké kvality. To znamená, že řešitelé projektu jsou způsobilí provádět výzkum v souladu s uznávanými principy daného oboru. Dále se předpokládá, že řešitelé jsou schopni zajistit odpovídající ochranu účastníků výzkumu.

Etická komise pro výzkum by měla poskytovat nezávislý, kompetentní a včasný přezkum etiky navrhovaných a realizovaných studií. Ve svém složení, postupech a rozhodování musí být nezávislá na politických, institucionálních, profesionálních a tržních vlivech.

Očekávané přínosy výzkumného projektu musí být vyšší než potenciální rizika, nemusí být výzkum proto považován za odůvodněný, pokud existuje zvláštní vysoké riziko vážného poškození participujících osob. Rizika musí být vždy minimalizovaná, obzvláště v případech, kdy předkládaný výzkumný projekt nemá přímý společenský prospěch.

Článek 1

Vznik Etické komise pro výzkum

Ustavuje se Etická komise pro výzkum (dále jen „komise“) při Centru vědy a výzkumu Fakulty podnikohospodářské (dále jen “fakulta”) Vysoké školy ekonomické v Praze.

Článek 2

Působnost komise

(1) Komise je nedílnou součástí systému pro zajištění kvality a dodržování etických standardů vědy a výzkumu prováděných na fakultě a osobami spolupracujícími s fakultou.

(2) Komise se zabývá etickými aspekty výzkumu prováděného na fakultě nebo osobami spolupracujícími s fakultou, a zahrnujícího lidské subjekty s výjimkou činností spadajících do působnosti Etické komise VŠE.

(3) Komise jedná na podnět zaměstnanců fakulty nebo osoby spolupracující s fakultou nebo z vlastní iniciativy.

Článek 3

Členství v komisi

(1) Členství v komisi vzniká jmenováním. Předsedu a členy komise jmenuje a odvolává děkan fakulty. Všichni členové komise mají povinnost aktivně se podílet na její činnosti.

(2) Komise má pět členů. Členy komise tvoří zaměstnanci fakulty a externisté, kteří nejsou na fakultě zaměstnáni. Komise má alespoň jednoho externího člena.

(3) Členem komise může být jmenována pouze osoba, která: a) je starší 18 let; b) vyjádří souhlas se svým členstvím v komisi; c) přijme povinnost mlčenlivosti o obsahu posuzovaných projektů tak, aby nemohlo dojít ke zneužití informací obsažených v projektu; d) se zaváže deklarovat jakýkoliv střet zájmu v souvislosti s posuzováním konkrétních předkládaných návrhů. (4) Funkční období členů komise je čtyřleté. Člen komise může být jmenován opakovaně. Seznam členů komise je uložen v archivu komise a je zveřejněn na webových stránkách komise.

(5) Činnost komise řídí její předseda, zastupuje ho místopředseda. Činnost komise může řídit také člen komise pověřený předsedou.

(6) Členství v komisi zaniká odvoláním, odstoupením člena na jeho vlastní písemnou žádost, nebo úmrtím člena.

Článek 4

Činnost komise

- (1) Účelem komise je přispět k ochraně důstojnosti, práv a bezpečnosti všem skutečným nebo potenciálním účastníkům výzkumu.
- (2) Základní činností komise je dohled nad uplatňováním a dodržováním etických standardů výzkumu prováděném v rámci fakulty a osobami spolupracujícími s fakultou, v případech, kdy tento výzkum zahrnuje lidské subjekty.
- (3) Komise v rámci své působnosti zejména:
 - a) zajišťuje, že všechny výzkumné projekty z jakýchkoliv důvodů vyžadující posouzení etických aspektů, které jí byly předloženy k vyjádření, budou hodnoceny kompetentním, objektivním a nezávislým procesem; činí tak rychle a bez odkladu;
 - b) posuzuje, zda komisi předložený návrh výzkumného projektu je v souladu s etickými standardy, a vydává o tom písemné vyjádření;
 - c) je oprávněna monitorovat průběh výzkumného projektu, ke kterému vydala doporučující vyjádření;
 - d) věnuje zvláštní pozornost ochraně zranitelných nebo závislých osob, které se účastní výzkumu.
 - e) posuzuje výzkumný design a způsoby provádění studie.

Článek 5

Závěrečná ustanovení

- (1) Jednání komise se řídí jejím jednacím řádem.
- (2) Tento Statut Etické komise pro výzkum nabývá účinnosti dnem zveřejnění.

V Praze dne 3. června 2020

prof. Ing. Ivan Nový, CSc.
děkan Fakulty podnikohospodářské VŠE